

# Motion till riksdagen

1986/87:U204

Birthe Sörestedt och Hans Pettersson i Helsingborg  
(s)

## Upphandlingen av spannmål för biståndssändamål

---

Sverige levererade under innevarande budgetår ca 80 000 ton vete genom världslivsmedelsprogrammet (WFP) inom ramen för konventionen om livsmedelshjälp och internationella beredskapslagret för katastrofinsatser.

I proposition 1984/85:166 om livsmedelspolitiken föreslogs bl. a.: "De kvantiteter av spannmål som behövs för våra internationella utfästelser i kampen mot svälten i världen bör ingå i den prisreglerade volymen" (dvs. svenska inlösenpriser – vår anm.). Vad som avsågs därmed var de utfästelser som Sverige gjort om bidrag i form av spannmål till IEFR och FAC. Upphandlingen för dessa ändamål hade fram t. o. m. 1984/85 skett till världsmarknadspriser.

I utrikesutskottets betänkande 1984/85:12 framhålls bl. a. att inköp av spannmål för biståndssändamål inte skall ske till svenska inlösenpriser, vilket enligt utskottets uppfattning ansågs vara en oriktig användning av biståndsmedel.

I betänkande UU 1985/86:15 vidhåller utskottet sin uppfattning och skriver bl. a.: "Utskottet har tidigare med anledning av motioner i ärendet framhållit att inköp av spannmål för livsmedelshjälp inte bör ske till svenska regleringspriser, eftersom en huvudregel måste vara att biståndsanslagen i sin helhet skall användas för biståndssändamål. Riksdagen har upprepade gånger ställt sig bakom denna princip."

Världsmarknadspriset för vete var i fjol 790 kr. och motsvarande svenska inlösenpris 1 620 kr.

Merkostnaden för denna, enligt vår mening ogrundade och mot riksdagsbeslut stridande prissättning, blev för innevarande budgetår 60 milj. kr. och beräknas för budgetåret 1987/88 öka till hela 65 milj. kr.

I proposition 1985/86:100 bil. 5 skriver departementschefen bl. a.: "Beträffande skillnaden mellan världsmarknadspriset och svenskt pris budgetåret 1986/87 avser jag återkomma i budgetproposition 1987/88." Detta uttalande antyder att en återgång till prissättning till världsmarknadspris enligt riksdagens flera gånger uttalade mening var att vänta inför kommande budgetår.

Men i proposition 1986/87:100 heter det bl. a.:

Jag delar riksdagens uppfattning att denna användning av biståndsmedel bör ses som ett undantag från huvudregeln. I riksdagens beslut om riktlinjerna för en samlad livsmedelspolitik (prop. 1984/85:166) lades samhällets delansvar för överskottsarealens kostnader fast. Detta beslut omfattar fem år. Vid en kommande utvärdering bör finansieringen av det svenska spannmålsbiståndet ses över.

Vi anser att det med denna vaga skrivning finns stor risk för att spannmål för biståndssändamål även i framtiden kommer att levereras till svenska inlösenpriser. Det är enligt vår uppfattning helt oriktigt att använda biståndsmedel för att subventionera överskott av svensk spannmål, en ståndpunkt som också vid ett flertal tillfällen kommit till uttryck i utrikesutskottets ställningstaganden.

De medel som nu helt omotiverat avsatts för ett sådant ändamål borde i stället komma till användning för andra angelägna ändamål inom biståndsverksamheten.

Det är nu hög tid att sätta en slutlig parentes för det som såväl departementschef som utrikesutskott anser vara ett undantag från huvudregeln och återgå till en sund prissättning av svenska veteleveranser för biståndssändamål, dvs. upphandling till världsmarknadspriser.

## Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att hela den kvantitet av spannmål som används för biståndssändamål skall upphandlas till världsmarknadspriser.

Stockholm den 20 januari 1987

*Birthe Sörestedt (s)*

*Hans Pettersson (s)  
i Helsingborg*